

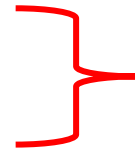
Prognózování navržených opatření

Struktura prezentace

- Fáze policy analysis (zopakování)
- Využití prognózování při tvorbě politiky
- Různé přístupy k prognózování

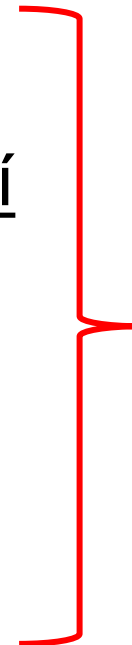
Základní aktivity policy analysis

1. Strukturace problému
2. Stanovení cílů

Co chceme řešit

3. Formulace možných řešení a opatření
4. Prognóza různých možných řešení
5. Identifikace variantních politik
6. Výběr mezi variantami a návrh doporučení
7. Návrh monitorování a evaluace navržené varianty

*Jak to chceme
řešit
(policy design)*

Využití prognózování při tvorbě politiky

- Abychom mohli porovnat různé alternativní politiky (a doporučit tu nejvhodnější), potřebujeme znát jejich očekávané výsledky a efekty.
 - Ax ante hodnocení opatření: jaké jsou pravděpodobné důsledky a dopady navrhovaných opatření?
 - Neočekávané důsledky vybraných opatření; co by se mohlo stát?
- Veřejná politika je o budoucnosti, ne o minulosti nebo přítomnosti. Budoucnost bude jiná než současnost.

Prognózování

- Prognózování (*forecasting*) = systematické shromažďování poznatků, zkušeností a představ o budoucnosti, získaných racionálními postupy a logickými úvahami a formulování výpovědí o možných variantách vývoje.
- Prognóza (*forecast*) = systematicky odvozená a co do spolehlivosti ohodnocená výpověď o budoucnosti, která má nastat za určitých podmínek a zpravidla i v určitém čase.

Prognózování

- Zabývá se:
- **možnými** budoucnostmi
 - „co by mohlo být?“
- **pravděpodobnými** budoucnostmi
 - „co pravděpodobně bude?“
- **normativními** budoucnostmi
 - „co by mělo být?“

Typy prognóz (dle časového horizontu)

- Typy prognóz (podle času):
 - **krátkodobé prognózy** (*short-term*) – do jednoho roku;
 - **střednědobé prognózy** (*medium-term*) – do pěti let;
 - **dlouhodobé prognózy** (*long-term*) – více jak pět let.

(Hogwood a Gunn 1984: 132)

Problémy s prognózováním

- Budoucnost je vždy nejistá. Nikdy si nemůžeme být jistí tím, co se v budoucnosti stane.
- Všechny prognózy jsou náchylné k chybám
- Mnohé jevy jsou velmi obtížně předpověditelné (příklad: pandemie koronaviru)
- Teorie chaosu a prvek nahodilosti (efekt motýlích křídel: i velmi nepatrné změny mohou mít naprosto neočekávané důsledky)

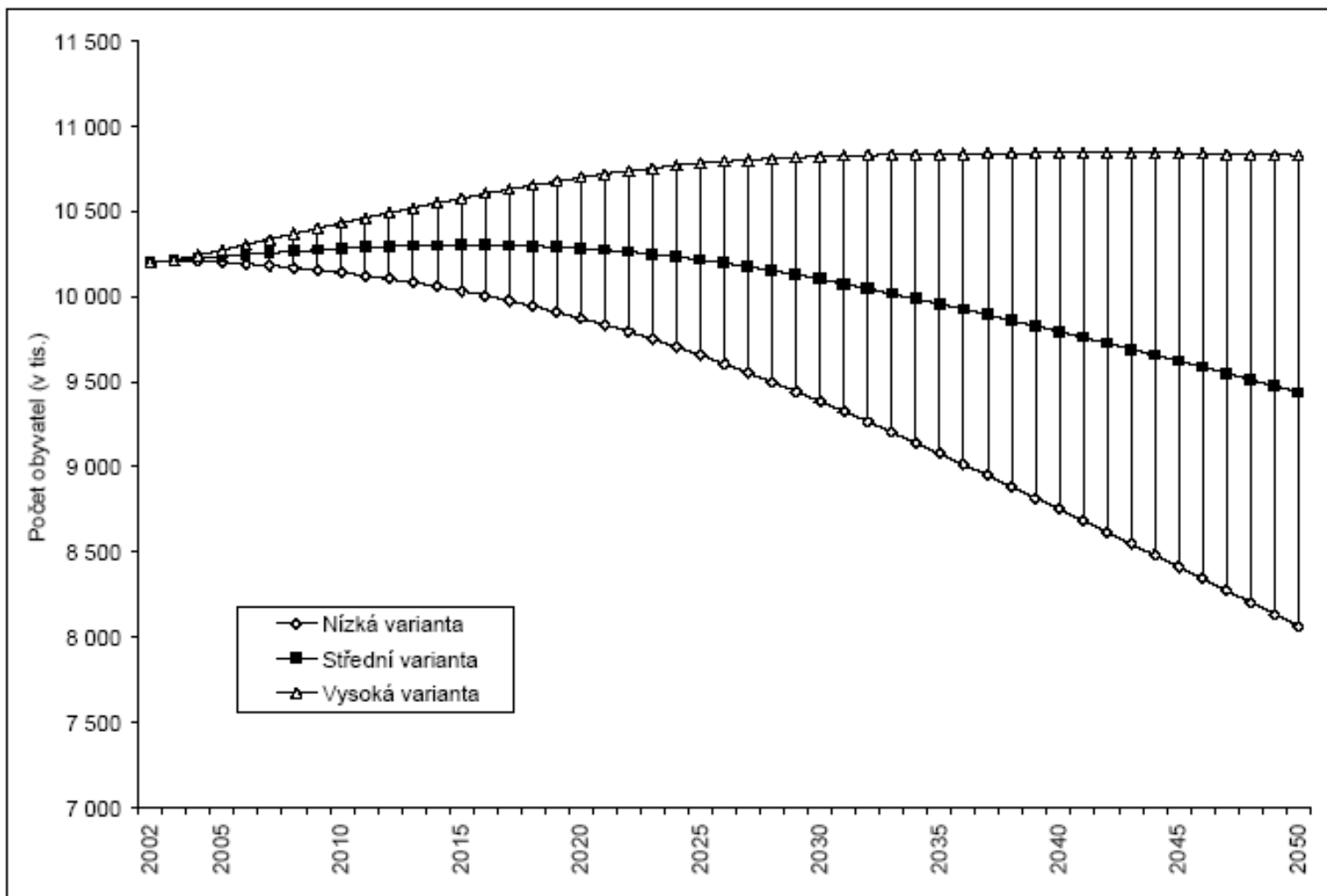

Přístupy k prognózování

Přístup	Základ	Metody	Výsledek
Extrapoláční prognózování	Extrapolace trendů	<ul style="list-style-type: none">• klasická analýza časových řad (lineární regrese)• nelineární časové řady	projekce (<i>projection</i>)
Teoretické prognózování	Teorie a modely	<ul style="list-style-type: none">• teoretické mapování• kauzální modelování• regresní analýza	predikce (<i>prediction</i>)
Usuzovací a intuitivní prognózování	Informovaný úsudek	<ul style="list-style-type: none">• Delfská metoda• Policy Delphi	odhady (<i>conjecture</i>)
Integrační prognózování	Kombinace výše uvedeného	<ul style="list-style-type: none">• metoda scénářů	integrovaná prognóza

Příklad extrapoláčního prognózování: Prognóza vývoje obyvatelstva v ČR

Obyvatelstvo celkem

Srovnání přístupů

	Výhody	Nevýhody
I. Extrapoláčn í prognózo vá ní	<ul style="list-style-type: none">▪ Exaktnost▪ Objektivnost▪ Založení na empirických datech	<ul style="list-style-type: none">▪ Nebere v úvahu náhlou změnu▪ Metody založeny na předpokladu, že síly, které působily v minulosti, budou působit i nadále.▪ Neumožňuje posuzovat nové politiky▪ Mnohé trendy nelze jednoduše matematicky formulovat.
II. Teoretické prognózo vá ní	<ul style="list-style-type: none">▪ Umožňuje odvozovat důsledky variantních politik	<ul style="list-style-type: none">▪ Může být spekulativní a bez vztahu k empirii
III. Usuzovací a intuitivní prognózo vá ní	<ul style="list-style-type: none">▪ Počítá s neočekávaným událostmi a změnou trendů	<ul style="list-style-type: none">▪ Může odrážet (expertní) stereotypy▪ Subjektivita, zkreslení

Literatura

- Veselý, Arnošt, Nekola, Martin (Ed.). 2007. *Analýza a tvorba veřejných politik: přístupy, metody a praxe*. Praha: SLON. Kapitola 11.
- Potůček, M. (Ed.) 2006. *Manuál prognostických metod*. Praha: SLON.
- Dunn, W. 2004. *Public Policy Analysis: An Introduction*, 3rd ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall